

Συγγραφείς:

Θεόδωρος Σταματίου
Οικονομολόγος
tsamatiou@eurobank.gr

Θεοδόσιος Σαμπανιώτης
Οικονομικός Αναλυτής
tsabaniotis@eurobank.gr

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το έντυπο αυτό εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαράγεται κατά οποιονδήποτε τρόπο από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται ή να δοθεί σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. Το έντυπο αυτό δεν αποτελεί προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης των κινητών αξιών που αναφέρονται σε αυτό. Η Eurobank και άλλοι που συνδέονται με αυτήν ενδέχεται να έχουν συμμετοχές και ενδέχεται να πραγματοποιούν συναλλαγές σε κινητές αξίες εταιρειών που αναφέρονται στο παρόν, καθώς επίσης ενδέχεται να παρέχουν ή να επιδιώκουν να παράσχουν υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής στις εταιρείες αυτές. Οι επενδύσεις που αναλύονται στο έντυπο αυτό μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές, με κριτήρια τους συγκεκριμένους επενδυτικούς στόχους τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έχουν αποκλειστικά ενημερωτικό σκοπό και προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται στο παρόν ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή χρονική καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιέχονται στο παρόν, οι οποίες μπορούν να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, οπωσδήποτε και αν γεννάται, δεν αναλαμβάνεται από την Eurobank ή από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους. Ανυπόγραφα σημειώματα θεωρούνται της συντάξεως. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. που υπογράφονται από μέλη της συντακτικής επιτροπής, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις του γράφοντα.

Τα δύσκολα είναι μπροστά για την ελληνική κυβέρνηση

- Η συγκεκριμενοποίηση των στόχων του προγράμματος «κινητικότητας» θα αποτελέσει το κλειδί για την βελτίωση της αξιοπιστίας της χώρας.
- Τα ανοικτά θέματα για την ελληνική κυβέρνηση ενόψει της αξιολόγησης της τρόικας περιλαμβάνουν:
  - την ανησυχητική πορεία των εσόδων του προϋπολογισμού και τα μέτρα ανακοπής της συγκεκριμένης τάσης
  - την πορεία εφαρμογής των εναπομενουσών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με έμφαση στην αναμόρφωση της δικαιοσύνης και την αγορά ενέργειας
  - τον προγραμματισμό των ιδιωτικοποιήσεων ώστε να επιτευχθεί ο στόχος εσόδων €2,6 δισ. για το 2013.
- Η ανεργία συνεχίζει την εκρηκτική της πορεία, στο 27,0% του ενεργού πληθυσμού τον Νοέμβριο του 2012.
- Η καταβολή της δόσης των €2,8 δισ. του Φεβρουαρίου 2013 θα εγκριθεί από το Euro Working Group την 21^η Φεβρουαρίου 2013.

Πηγή: Bloomberg — Ισπανία — Πορτογαλία — Ελλάδα (δεξιός άξονας)

Η αναδιάρθρωση του ελληνικού δημοσίου τομέα το κλειδί για την βελτίωση της αξιοπιστίας της χώρας

Η επίσκεψη του Γάλλου Προέδρου François Hollande στην Αθήνα την Τρίτη 19 Φεβρουαρίου 2013 συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση της αξιοπιστίας της ελληνικής κυβέρνησης ενώ σίγουρα ενισχύει την ήδη διαμορφούμενη αντίληψη ότι το ενδεχόμενο εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ απομακρύνεται. Πέρα από αυτά τα δύο δεν αναμένουμε κάποια άλλη εξέλιξη με σημαντικό οικονομικό ενδιαφέρον από την επίσκεψη του Γάλλου Προέδρου. Σίγουρα οι ανακοινώσεις για γαλλικές επενδύσεις στην ελληνική οικονομία είναι ευπρόσδεκτες. Δεν πρέπει να ξεχνάμε όμως ότι προς το παρόν οι γαλλικές επιχειρήσεις (π.χ. τράπεζες) βρίσκονται σε στάδιο αποεπένδυσης. Σε κάθε περίπτωση, η επίσκεψη του Γάλλου Προέδρου είναι ενθαρρυντική. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η ανάλογη – αλλά πιο επεισοδιακή – επίσκεψη της Γερμανίδας Καγκελαρίου A. Merkel σηματοδότησε την απομάκρυνση από το GREXIT και τις αποφάσεις για την εκταμίευση των δόσεων. Αν και όλα αυτά είναι ενθαρρυντικά δεν αναμένουμε ότι θα αλλάξουν το κλίμα μεσοπρόθεσμα. Αντίθετα, τα δύσκολα είναι μπροστά για την ελληνική κυβέρνηση.

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα για την καταβολή των δόσεων του δανείου του EFSF η ελληνική κυβέρνηση μέσα στις επόμενες ημέρες θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει:

- την συγκεκριμενοποίηση του προγράμματος «κινητικότητα» των δημοσίων υπαλλήλων.
- τις αλλαγές στην λίστα φαρμάκων με σκοπό τη μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης.

Δε θα σταθούμε στην αναμόρφωση της λίστας φαρμάκων. Η κυβέρνηση έχει προχωρήσει τις σχετικές μεταρρυθμίσεις και φαίνεται αποφασισμένη να ολοκληρώσει την προσπάθεια εξορθολογισμού στον τομέα της υγείας¹. Το κρίσιμο στοιχείο έχει να κάνει με την συγκεκριμενοποίηση του προγράμματος «κινητικότητα» των δημοσίων υπαλλήλων. Υπενθυμίζουμε ότι το πρόγραμμα «κινητικότητα» αφορά περίπου 25.000 δημοσίου υπαλλήλους των οποίων οι οργανικές θέσεις έχουν ήδη καταργηθεί ή θα καταργηθούν μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 2013 όταν ολοκληρωθούν τα νέα οργανογράμματα των υπουργείων. Το σύνολο ή μέρος των παραπάνω υπαλλήλων, αν δεν μετακινηθεί σε άλλη υπηρεσία του δημοσίου τομέα που έχει ανάγκες σε προσωπικό, θα συνεχίσει να λαμβάνει μειωμένες αποδοχές για ένα χρόνο και στη συνέχεια θα λήξει η σχέση εργασίας του με το Ελληνικό Δημόσιο.

Μέχρι στιγμής η κυβέρνηση δεν έχει παρουσιάσει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα «κινητικότητα» για το σύνολο του

2013. Την Δευτέρα 18 Φεβρουαρίου 2013 παρουσίασε ένα σχέδιο που περιλαμβάνει την κάλυψη 2423 κενών θέσεων στο δημόσιο, από 1821 δημοσίου υπαλλήλους που έχουν ενταχθεί ήδη στο πρόγραμμα «κινητικότητα». Οι κενές θέσεις αφορούν κατά κύριο λόγο τα υπουργεία Δημόσιας Τάξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Υγείας, και Δικαιοσύνης. Με δεδομένο ότι οι κενές θέσεις είναι περισσότερες από τους διαθέσιμους υπαλλήλους δεν αναμένουμε υποχρεωτικές αποχωρήσεις.

Το δημοσιευθέν πρόγραμμα απέχει πολύ από το να θεωρηθεί ολοκληρωμένο. Πρώτα από όλα, δεν δημοσιεύθηκε πρόγραμμα για το σύνολο των 25.000 δημοσίων υπαλλήλων που θα πρέπει να ενταχθούν στο πρόγραμμα «κινητικότητα». Αναμένουμε ότι η κυβέρνηση, εφόσον εξασφαλίσει την άδεια της τρόικας, θα συνεχίσει την εφαρμογή του προγράμματος «κινητικότητα» ακολουθώντας την παραπάνω πρακτική και θα προσπαθήσει να σπρώξει τις υποχρεωτικές αποχωρήσεις για το μέλλον.

Δεν παραγνωρίζουμε τη δυσκολία που αντιμετωπίζει μια τέτοια κίνηση ιδιαίτερα υπό τις παρούσες συνθήκες. Θεωρούμε ωστόσο ότι η ολοκλήρωση του προγράμματος θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με γνώμονα τη χρησιμότητα, τόσο των θέσεων που κρίνονται ως κενές στα νέα οργανογράμματα των υπουργείων, όσο και την καταλληλότητα των δημοσίων υπαλλήλων που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα «κινητικότητα» να καλύψουν τις συγκεκριμένες θέσεις. Επίσης, το πρόγραμμα είναι αναγκαίο να ανακοινωθεί γρήγορα όχι μόνο για να ικανοποιηθούν οι δανειστές και να εκταμιευθεί τη δόση του Μαρτίου, αλλά και για να μπορέσουν να προγραμματίσουν οι δημόσιοι υπάλληλοι που εντάσσονται στο πρόγραμμα «κινητικότητα» το μέλλον τους. Ας μην ξεχνάμε ότι η ανεργία τον Νοέμβριο του 2012 έφτασε το 27,0% του ενεργού πληθυσμού. Το πρόγραμμα «κινητικότητα» παρέχει στους δημοσίου υπαλλήλους ένα σημαντικό περιθώριο χρόνου για να προγραμματίσουν το μέλλον τους στην περίπτωση που δε θα μπορέσουν να επαναποθετηθούν σε άλλη θέση στο δημόσιο τομέα.

Τέλος, είναι αναγκαίο να επισημάνουμε ότι η απόρριψη του προγράμματος «κινητικότητα» που παρουσίασε η ελληνική κυβέρνηση, από τους εκπροσώπους των δανειστών μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση της καταβολής της δόσης του Μαρτίου 2013. Κάτι τέτοιο με τη σειρά του είναι πιθανό να προκαλέσει ένα νέο κύκλο αβεβαιότητας σχετικά με την επιτυχία του ελληνικού προγράμματος. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να ανοίξει μια τέτοια συζήτηση πάλι. Ήδη στον ορίζοντα (βλέπε την αύξηση του κινδύνου από τον Ιανουάριο του 2013 στο Σχήμα 1 για την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία) διαφαίνονται μια σειρά από προβλήματα που αναμένεται να δυσχεράνουν το έργο της κυβέρνησης όπως π.χ. τα έσοδα του Προϋπολογισμού του 2013, η πρόοδος διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, οι ιδιωτικοποιήσεις, και η αβεβαιότητα από το αποτέλεσμα των ιταλικών εκλογών. Δεν θεωρούμε σκόπιμο η κυβέρνηση να ανοίγει θέματα που ήδη έχει αφήσει πίσω της μετά από την συμφωνία της 26^{ης} Νοεμβρίου 2012. Η ολοκλήρωση και εφαρμογή του προγράμματος

¹ Για τις προαπαιτούμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στον τομέα της υγείας βλ. <http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/31-1-GREECE-HEALTH%20Jan%202013.pdf>

«κινητικότητας» θα έχει κόστος αλλά ταυτόχρονα θα βελτιώσει την αξιοπιστία τόσο της ελληνικής κυβέρνησης όσο και της χώρας.

Τα έσοδα του προϋπολογισμού και η πορεία εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων τα βασικά θέματα της τρύικας

Τις επόμενες ημέρες (25/02/2013) το τεχνικό κλιμάκιο των εκπροσώπων των δανειστών (τρίοικα) επιστρέφει στην Αθήνα για να εξετάσει την πρόοδο της ελληνικής κυβέρνησης αναφορικά με την εφαρμογή του 2ου Προγράμματος Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας (Δεκέμβριος 2012). Τα κρίσιμα σημεία της αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

- την εκτέλεση του Προϋπολογισμού 2013 με ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα των εσόδων.
- την εφαρμογή του προγράμματος «κινητικότητας».
- την πρόοδο του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων.
- την πρόοδο όσον αφορά τις εναπομένουσες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που εστιάζονται κυρίως στην αγορά ενέργειας, στο δικαστικό σύστημα, στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, κτλ.
- την ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος.
- την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος.

Από τα παραπάνω ανοικτά θέματα θεωρούμε ως πιο σημαντικά (πέρα από το πρόγραμμα «κινητικότητας» που αναπτύξαμε παραπάνω) αυτά **α)** των εσόδων του Προϋπολογισμού και **β)** των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Τα έσοδα του Προϋπολογισμού παρουσίασαν σημαντική μείωση τον Ιανουάριο του 2013² και ήδη διαφαίνεται ότι η συγκεκριμένη εξέλιξη δεν ήταν παροδική. Τόσο η κυβέρνηση όσο και οι δανειστές θα πρέπει να καταστρώσουν συγκεκριμένο σχέδιο στην περίπτωση που η μείωση των εσόδων – και η απόκλιση από τους στόχους – συνεχιστεί και τους επόμενους μήνες. Βέβαια το συγκεκριμένο σχέδιο θα πρέπει να λάβει υπόψη του ότι η φοροδοτική ικανότητα των πολιτών έχει πλέον εξαντληθεί. Το ενδιαφέρον θα πρέπει να στραφεί κυρίως στην είσπραξη των ληξιπρόθεσμων οφειλών που μπορούν να εισπραχθούν αλλά και στην εντατικοποίηση της μάχης κατά της φοροδιαφυγής. Η αναμενόμενη αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος και η ταυτόχρονη ενίσχυση της θέσης του Γενικού Γραμματέα Εσόδων αποτελούν τους δύο παράγοντες που δυνητικά μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση των εσόδων του προϋπολογισμού.

² Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων της Κεντρικής Κυβέρνησης για τον Ιανουάριο του 2013 βλέπε 7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (12/02/2013): http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/7MERES_OIKONOMIA_12022013v.pdf

Είναι αναγκαίο να επισημανθεί εδώ, πως το όποιο σχέδιο αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών (π.χ. μέσω τις αύξησης του αριθμού των δόσεων κτλ) θα πρέπει να ολοκληρωθεί και να τεθεί σε εφαρμογή το συντομότερο δυνατόν. Η καθυστέρηση εφαρμογής του μπορεί να οδηγήσει σε μη εξόφληση οφειλών προς το δημόσιο ακόμη και από φορολογούμενους που έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν. Οι τελευταίοι είναι πιθανό να ακολουθήσουν μια τέτοια στάση αναμονής για να ενταχθούν στις ρυθμίσεις του νέου σχεδίου ληξιπρόθεσμων οφειλών. Κάτι τέτοιο θα επιβαρύνει ακόμη περισσότερο τα δημόσια έσοδα.

Η πορεία εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα της δικαιοσύνης (όπου οι προηγούμενες επιδόσεις της ελληνικής κυβέρνησης δεν ήταν ικανοποιητικές³) και στην αγορά ενέργειας (όπου ήδη έχει αρχίσει η συζήτηση για ιδιωτικοποίηση μέρους της ΔΕΗ) θα αποτελέσουν το επόμενο κρίσιμο στοιχείο της κυβέρνησης. Πρόοδος μπορεί να επιτευχθεί και στα δύο θέματα, αλλά με ιδιαίτερα αργούς ρυθμούς με δεδομένη την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης αλλά και την αντίδραση από συγκεκριμένες ομάδες πίεσης στην ιδιωτικοποίηση μέρους της ΔΕΗ.

Το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων μέχρι στιγμής δεν έχει αποδώσει τα αναμενόμενα αλλά πρόκειται για μια πολύπλοκη διαδικασία που σε πολλές περιπτώσεις θέλει χρόνο για να αποδώσει. Υπενθυμίζεται⁴ ότι ο στόχος για τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις και εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου για το 2013 έχει οριστεί στα €2,6 δισ. Μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν έσοδα αλλά, σύμφωνα με το πρόγραμμα του ΤΑΥΠΕΔ, τις επόμενες εβδομάδες θα ολοκληρωθεί η ιδιωτικοποίηση της ΕΥΑΘ ενώ μέχρι τα μέσα Απριλίου 2013 αναμένεται να κατατεθούν δεσμευτικές προσφορές για τον ΟΠΑΠ και για τις ΔΕΠΑ-ΔΕΣΦΑ. Την ίδια περίοδο αναμένονται και εξελίξεις αναφορικά με την αξιοποίηση συγκεκριμένων ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου. Είναι αναγκαίο να σημειωθεί εδώ πως η ιδιωτικοποίηση των ΔΕΠΑ-ΔΕΣΦΑ δεν καθυστερεί εξαιτίας προβλημάτων του ΤΑΥΠΕΔ ή του Ελληνικού Δημοσίου αλλά κυρίως εξαιτίας αλλαγών στη διαδικασία του διαγωνισμού που πιθανόν να οφείλεται σε γεωπολιτικούς παράγοντες αναφορικά με το θέμα των αγωγών φυσικού αερίου. Παρ' όλ' αυτά, μια λύση πρέπει να δοθεί άμεσα με βάση το συμφέρον της χώρας.

³ Η Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Αναθεώρηση του 2^{ου} Προγράμματος Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας παρέχει μια ικανοποιητική εικόνα για την πολύ μικρή πρόοδο των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στον τομέα της δικαιοσύνης και τα προβλήματα που κάτι τέτοιο μπορεί να δημιουργήσει στην ελληνική οικονομία.

⁴ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα αποκρτικοποιήσεων βλέπε 7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (23/01/2013): http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/7MERES_OIKONOMIA_23012013v.pdf

Έγκριση της δόσης του Φεβρουαρίου 2013 από το Euro Working Group την 21η Φεβρουαρίου 2013

Την 21^η Φεβρουαρίου 2013 το Euro Working Group θα συνεδριάσει στις Βρυξέλλες με βασικό θέμα την καταβολή της δόσης του Φεβρουαρίου από το δάνειο του EFSF (€2,8 δισ.). Θεωρούμε ότι δεν θα υπάρξει κάποιο πρόβλημα με την καταβολή της συγκεκριμένης δόσης. Το νομοσχέδιο που περιλαμβάνει τις προαπαιτούμενες μεταρρυθμίσεις⁵ (αναθεώρηση του ΜΠΔΣ 2013-16 και τα ανώτατα όρια δαπανών για τα Υπουργεία) για την καταβολή της δόσης έχει κατατεθεί στο ελληνικό κοινοβούλιο από την προηγούμενη εβδομάδα. Η ψήφισή του αναμένεται πριν από την 21η Φεβρουαρίου 2013.

Το ΑΕΠ μειώθηκε κατά -6,0% το τρίτο τρίμηνο του 2012 ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ύφεσης

Σύμφωνα με τις προκαταρκτικές εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ⁶, το ελληνικό ΑΕΠ σημείωσε πτώση -6,0% στο τέταρτο τρίμηνο του 2012 σε ετήσια βάση. Σημειώνουμε ότι από το 4^ο τρίμηνο του 2008, η Ελλάδα συμπληρώνει 17 συνεχή τρίμηνα αρνητικών ρυθμών μεταβολής. Υπενθυμίζουμε ότι το ΑΕΠ μειώθηκε κατά -7,9% το 4^ο τρίμηνο του 2011, κατά -6,7% το 1ο τρίμηνο του 2012, κατά -6,4% το 2^ο τρίμηνο του 2012 και κατά -6,7% το 3^ο τρίμηνο του 2012. Σε ετήσια βάση για το 2012 η πτώση του ΑΕΠ εκτιμάται σε -6,4%. Σημειώστε ότι η πρόβλεψη μας (Eurobank Research) για το 2012 ήταν για μείωση του ΑΕΠ -6,7% σε ετήσια βάση ενώ η αντίστοιχη πρόβλεψη του IMF ήταν -6,0%. Η κυβέρνηση στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα 2013-16 (Νοέμβριος 2012) προέβλεπε μείωση του ΑΕΠ -6,5% σε ετήσια βάση για το 2012.

Με δεδομένη την καθυστέρηση στην εκταμίευση των δόσεων του δανείου του EFSF, την σημαντική καθυστέρηση στην εξόφληση (έστω και μέρους) των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων κτλ. η επίδοση του 4^{ου} τριμήνου ήταν αναμενόμενη.

Για το 2013 αναμένουμε συνέχιση της ύφεσης με το ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ στο -3,8% αλλά εξακολουθούμε να θεωρούμε ότι το πρώτο τρίμηνο του 2013 θα είναι και το πλέον κρίσιμο για την αναπτυξιακή επίδοση της χώρας αφού μια σειρά από νέους φόρους επιβαρύνει ήδη τους φορολογούμενους ενώ η όποια βελτίωση του κλίματος θα κριθεί από την εξόφληση των

⁵ Για την ανάλυση σχετικά με την αναθεώρηση του ΜΠΔΣ 2013-16 και τα ανώτατα όρια δαπανών των Υπουργείων βλέπε 7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (12/02/2013):

http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/7MERES_OIKONOMIA_12022013v.pdf

⁶ Υπενθυμίζουμε ότι η ΕΛΣΤΑΤ χρησιμοποιεί μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Για τη σχετική ανακοίνωση του 4^{ου} τριμήνου του 2012 βλέπε: http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/PressReleases/A0704_SEL84_DT_OO_04_2012_01_E_GR.pdf

ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του δημοσίου (και την αποφυγή δημιουργίας νέων), τις ιδιωτικοποιήσεις, την επανέναρξη των μεγάλων έργων (οδικές αρτηρίες κτλ.) και των επενδύσεων μέσω του ΕΣΠΑ.

Η εβδομάδα που έρχεται

- **21 Φεβρουαρίου 2013:** Συνεδρίαση του Euro Working Group στις Βρυξέλλες. Θα κριθεί αν η ελληνική κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τις προαπαιτούμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την καταβολή της δόσης του Φεβρουαρίου από το δάνειο του EFSF (€2,8 δισ.). Θεωρούμε ότι δεν θα υπάρξει κάποιο πρόβλημα με την καταβολή της συγκεκριμένης δόσης. Το νομοσχέδιο που περιλαμβάνει την αναθεώρηση του ΜΠΔΣ 2013-16 και τα ανώτατα όρια δαπανών για τα Υπουργεία έχει κατατεθεί στο ελληνικό κοινοβούλιο από την προηγούμενη εβδομάδα ενώ η ψήφισή του αναμένεται πριν από την 21^η Φεβρουαρίου 2013. Τα δύσκολα όμως είναι μπροστά. Οι προαπαιτούμενες μεταρρυθμίσεις για την καταβολή της δόσης του Μαρτίου περιλαμβάνουν (πέρα από τις αλλαγές στη λίστα φαρμάκων) την συγκεκριμενοποίηση, μέσα στις επόμενες ημέρες, του προγράμματος «κινητικότητα» των δημοσίων υπαλλήλων. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα ενέχει σημαντικό πολιτικό κόστος για την κυβέρνηση αφού θα περιλαμβάνει και απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων.
- **24 Φεβρουαρίου 2013:**
  - Δεύτερος γύρος των Προεδρικών εκλογών στην Κύπρο μεταξύ του Ν. Αναστασιάδη (ΔΗΣΥ, αποτέλεσμα στον πρώτο γύρο: 45,46% και Σ. Μαλά (ΑΚΕΛ, αποτέλεσμα στον πρώτο γύρο: 26,91%). Ο νικητής θα αναλάβει το δύσκολο φορτίο της διαπραγμάτευσης και της υπογραφής του σχεδίου σταθεροποίησης της Κύπρου.
  - Εκλογές στην Ιταλία. Κρίσιμο το αποτέλεσμα της εκλογικής διαδικασίας αφού θα αναδείξει τη νέα ηγεσία της χώρας που θα αναλάβει την υλοποίηση των απαραίτητων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα επιτρέψουν την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.
- **25 Φεβρουαρίου 2013:** Το τεχνικό κλιμάκιο της τρόικα επιστρέφει στην Αθήνα για να εξετάσει την πρόοδο της ελληνικής κυβέρνησης αναφορικά με την εφαρμογή του 2^{ου} Προγράμματος Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας (Δεκέμβριος 2012).

Στατιστικές Εξελίξεις

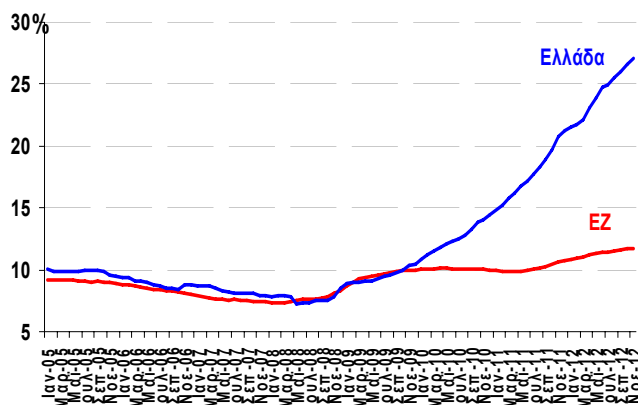
Ανεργία: Το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα συνέχισε την ανοδική του πορεία και τον Νοέμβριο 2012. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. έφτασε το 27% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (εποχικά διορθωμένα στοιχεία), που παραμένει για τέταρτο συνεχόμενο μήνα το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας

Τεύχος 18, 20 Φεβρουαρίου 2013

ανάμεσα στις 27 χώρες μέλη της ΕΕ – η Ισπανία έχει το δεύτερο υψηλότερο με 26,2%. Η ανεργία ήταν αυξημένη τόσο σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (Οκτ. 2012: 26,6%) και με ένα χρόνο νωρίτερα (Νοεμ. 2011: 20,8%). Ο αριθμός των ανέργων έφτασε τους 1.333 χιλ. ενώ οι απασχολούμενοι μειώθηκαν στα 3.630,1 χιλ. (μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία). Ο αριθμός των ανέργων έχει αυξηθεί πλέον κατά 948 χιλ. σε σχέση με τον Νοεμ. 2008 (385 χιλ.), αυξημένος κατά 246%. Ο αριθμός των απασχολούμενων έχει μειωθεί αντιστοίχως κατά 912,8 χιλ. ή 20,1%. Οι διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας γίνονται εμφανείς και από τα ποσοστά ανεργίας των γυναικών και των νέων. Η ανεργία ανάμεσα στις γυναίκες παραμένει υψηλότερη των αντρών, 31,1% και 24,0% αντίστοιχα, παρουσιάζοντας τη μεγαλύτερη απόκλιση στην ΕΕ-27. Η ανεργία στους νέους (κάτω των 25 ετών) είναι επίσης μεγαλύτερη από τη συνολική και ανέρχεται πλέον στο 61,7% σε σχέση με το 23,0% το Νοεμ. 2008. Η ανεργία στους νέους στην Ελλάδα ήταν επίσης η μεγαλύτερη στην ΕΕ-27 και παρουσιάζει τη μεγαλύτερη απόκλιση από την συνολική ανεργία. Στην Ευρωζώνη η ανεργία έμεινε σταθερή τον Νοεμ. 2012 στο 11,7% (Οκτ. 2012: 11,7%, Σεπ. 2011: 11,6%).

Σχήμα 2: Ανεργία Ελλάδα – Ευρωζώνη

(1/2005 – 11/2012, εποχικά προσαρμ. στοιχεία, % οικονομικά ενεργού πληθυσμού)

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., EUROSTAT

Αγορά ακινήτων: Η αγορά ακινήτων συνεχίζει να βρίσκεται σε τροχιά ύφεσης και το 4^ο τρίμ. 2012, όπως δείχνουν και τα πιο πρόσφατα στοιχεία για τις τιμές από την Τράπεζα της Ελλάδος που συλλέγονται από τα πιστωτικά ιδρύματα. Οι ονομαστικές τιμές των διαμερισμάτων το 4^ο τρίμ. 2012 ήταν χαμηλότερες κατά 13,2% σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Οι τιμές έχουν μειωθεί συνολικά 27,9% σε σχέση με τα υψηλότερά τους επίπεδα το 3^ο τρίμ. 2008. Για το σύνολο του 2012 οι τιμές έπεσαν κατά 11,7% σε σχέση με το 2011 (2011: -5,5%, 2010: -4,7%, 2009: -3,7%).

	Πίνακας 1: Βασικοί Δείκτες Ελληνικής Οικονομίας		Ετήσια Στοιχεία						
	Τελευταία Περίοδος 2011-12		2012	2011	2010	2009	2008	2007	
	Τελευταία Τιμή	Τιμή Αντίστοιχης περιόδου 2011							
Μακροοικονομικοί Δείκτες									
Ρυθμός μεγέθυνσης ΑΕΠ (% ετ.μετ.)*	-6.0 (Q4 12)	-7.9 (Q4 11)	-	-7.1	-4.9	-3.1	-0.2	3.5	
Δημοσιονομικό Έλλειμμα (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2012)	-6.6	-	-	-9.1	-10.8	-15.8	-9.9	-6.8	
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2012)	169.5	-	-	165.3	145.0	129.4	113.0	107.4	
ΔΤΚ (% ετ.μετ.)	0.2 (01/13)	2.3 (01/12)	1.5	3.3	4.7	1.2	4.2	2.9	
ΔΤΚ με σταθερούς φόρους (% ετ.μετ.)	-0.4 (12/12)	0.8 (12/11)	0.1	1.3	1.4	1.1	4.2	2.9	
Ανεργία (% εργατ. δυναμικού, τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	26.8 (10/12)	19.7 (10/11)	-	21.0	14.8	10.2	8.9	8.9	
Δείκτης Οικονομικού κλίματος (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	85.8 (01/13)	78.2 (01/12)	80.0	72.8	75.1	76.3	76.1	94.9	
Δείκτες Ανταγωνιστικότητα									
Πραγματικός Εναρμονισμένος Δείκτης Ανταγωνιστικότητας με βάση τον ΔΤΚ (% ετ.μετ.)	-3.8 (Q3 12)	-0.5 (Q3/11)	-3.70	0.3	-1.0	1.5	2.1	1.4	
Μοναδιαίο Κόστος Εργασίας (% ετ.μετ.)	-5.9 (Q3 12)	-5.5 (Q3 11)	-	-6.0	-1.2	6.9	7.1	3.6	
Μέσο Κόστος Εργασίας (% ετ.μετ.)	-15.3 (Q3 12)	-1.9 (Q3 11)	-	-6.0	-2.7	5.3	2.4	3.4	
Καταναλωτικοί Δείκτες									
Ιδιωτική Κατανάλωση σε σταθερές τιμές	-8.4 (Q3 12)	-3.5 (Q3 11)	-	-6.9	-3.5	-3.2	-0.2	3.0	
Κύκλος εργασιών στο λιαν. εμπόριο εκτός καυσίμων και λιπαντικών (% ετ.μετ.)	-21.8 (11/12)	-9.5(11/11)	-	-8.7	-6.9	-9.3	-1.4	2.3	
Νέα επιβατικά αυτοκίνητα (% ετ.μετ.)	-38.9 (01/13)	-13.3 (01/12)	-29.8	-31.0	-35.6	-17.8	-4.5	4.5	
Καταναλωτική εμπιστοσύνη (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-71.9 (01/13)	-80.1 (01/12)	-74.8	-74.1	-63.4	-45.7	-46.0	-28.5	
Επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-30.5 (01/13)	-34.1 (01/13)	-36.1	-35.4	-33.7	-15.4	14.2	34.2	
Δείκτες Βιομηχανικής Δραστηριότητας									
Βιομηχανική παραγωγή (% ετ.μετ.)	-0.5 (12/12)	-11.3 (12/11)	-3.2	-11.4	-5.9	-6.8	-8.2	2.0	
Βαθμός χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	64.4 (11/12)	66.9 (11/11)	-	67.4	68.6	70.5	75.9	77.0	
Επιχειρηματικές προσδοκίες (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-13.7 (01/13)	-24.5 (01/12)	-21.5	-20.6	-22.5	-28.4	-5.9	5.2	
Δείκτης υπεύθυνων προμηθειών (PMI) (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	41.7 (01/13)	41.0(01/12)	41.2	43.6	43.8	45.4	50.4	53.8	
Δείκτες Κατασκευαστικού Κλάδου & Επενδύσεων									
Ακαθ. σχηματισμός παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές (% ετ.μετ.)	-19.5 (Q3 12)	-15.3 (Q3 11)	-	-14.3	-9.2	-23.1	-5.5	13.1	
Κατασκευή κατοικιών σε σταθερές τιμές (% ετ.μετ.)	-33.9(Q3 12)	-18.0 (Q3 11)	-	-23.4	-18.4	-20.2	-25.8	-5.8	
Άλλες κατασκευές σε σταθερές τιμές (% ετ.μετ.)	3.1 (Q3 12)	-25.3 (Q3 11)	-	-18.9	-5.9	18.2	44.3	-5.5	
Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (άδειες, όγκος) (% ετ.μετ., σωφ. μετ.)	-46.5 (09/12)	-21.8 (09/11)	-	-39.4	-24.1	-26.8	-17.3	-5.0	
Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις κατασκευές (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-58.6 (01/13)	-61.2 (01/12)	-58.3	-68.3	-55.4	-39.5	-9.6	-9.2	
Ισοζύγιο Πληρωμών (Τράπεζα της Ελλάδος)									
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% ετ. σωφ. μετ.)	-7.2 (11/12)	-10.8(11/11)	-	-8.3	-11.0	-25.8	6.7	37.2	
Εσοδα ταξιδιωτικού Ισοζυγίου (% ετ.μετ., σωφ. μετ.)	-7.5 (11/12)	-14.4 (11/11)	-	-2.7	-7.6	-10.6	2.8	-0.3	
Εσοδα Ισοζυγίου Μεταφορών (% ετ.μετ., σωφ. μετ.)	-14.2 (11/12)	0.8 (11/11)	-	-8.6	13.8	-29.4	13.3	18.3	
Ακαθ. Εξωτερικό Χρέος (% ΑΕΠ, σωφ. μετ.)	205.4 (Q2 12)	187.3 (Q2 11)	-	171.2	177.6	178.4	155.7	138.5	
Εισαγωγές Εξαγωγές (ΕΛΣΤΑΤ) **									
Εξαγωγές Αγαθών (Ετ.Μετ., σωφ. μετ.)	7.6 (12/12)	10.4 (12/11)	5.1	37.0	11.6	-18.1	4.5	3.8	
Εξαγωγές Αγαθών προς ΕΕ (% ετ. μετ., σωφ. μετ.)	2.9 (12/12)	10.0 (12/11)	-3.4	8.1	10.4	-20.1	4.1	25.0	
Εξαγωγές Αγαθών προς χώρες εκτός ΕΕ (% ετ. μετ., σωφ. μετ.)	11.3 (12/12)	12.2 (12/11)	10.5	62.2	13.5	-14.6	3.5	-20.9	
Εισαγωγές Αγαθών (% ετ. μετ., σωφ. μετ.)	-9.4 (12/12)	-12.4 (12/11)	-6.0	-10.1	-3.3	-19.2	11.2	9.3	
Εισαγωγές Αγαθών από ΕΕ (% ετ. μετ., σωφ. μετ.)	-9.0 (12/12)	-7.8 (12/11)	-10.2	-7.3	-12.9	-17.4	5.4	16.4	
Εισαγωγές Αγαθών από χώρες εκτός ΕΕ (% ετ. μετ., σωφ. μετ.)	-12.3 (12/12)	-20.8 (12/11)	-1.5	-32.7	16.6	-32.7	10.9	0.6	
Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα από τα Εγχώρια ΝΧΙ									
Ιδιωτικός Τομέας (% ετ. μετ.)	-4.8 (10/12)	-2.2 (10/11)	-	-3.6	0.0	4.2	15.9	21.5	
Επιχειρήσεις (% ετ. μετ.)	-5.6 (10/12)	-0.4 (10/11)	-	-2.5	1.1	5.2	18.9	20.8	
Νοικοκυριά (% ετ. μετ.)	-4.1 (10/12)	-3.6 (10/11)	-	-4.3	-1.2	3.1	12.6	22.2	
Στεγαστικά Δάνεια (% ετ. μετ.)	-2.7 (10/12)	-2.4 (10/11)	-	-2.6	-0.3	3.7	11.2	21.5	
Καταναλωτική Πίση (% ετ. μετ.)	-5.2 (10/12)	-6.7 (10/11)	-	-5.6	-4.2	2.0	16.0	22.4	
Μη-Εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPLs) (% των συνολικών ακαθάριστων δανείων)	21.4 (Q2 2012)	-	-	-	10.4	7.7	5.0	4.5	
Συνολική Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα (% ΑΕΠ) ***									
Συνολική Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων & Νοικοκυριών	118.9 (10/12)	117.2 (10/11)	-	143.1	113.4	107.8	107.2	96.7	
Νοικοκυριά	55.3 (10/12)	53.4 (10/11)	-	52.4	52.0	51.7	50.3	46.7	
Χρηματιστηριακοί Δείκτες****									
Γενικός Δείκτης ΧΑΑ (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	1026.8	-	907.9	680.4	1413.9	2196.2	1786.5	5178.8	
Δείκτης FTSE/ASE 20 (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	344.6	-	309.7	264.9	663.1	1125.4	932.5	2752.5	
Δείκτης Τραπεζών ΧΑΑ (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	184.8	-	226.3	262.9	1251.0	2661.7	1899.4	7296.4	
Δείκτης Baltic Dry (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	747.0	-	699.0	1738.0	1773.0	3005.0	774.0	9143.0	
Περιθώρια Αποδόσεων Ομολόγων έναντι αντίστοιχων τίτλων του Γερμανικού Δημοσίου									
Περιθώριο 10-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	938.5	-	1058.4	3313.4	950.9	238.7	227.4	32.2	
Περιθώριο 5-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	0.0	5163.1	1163.1	254.2	264.3	21.2	
Περιθώριο 2-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	0.0	13408.3	1134.4	211.9	240.1	26.8	
Περιθώριο 5-ετούς CDS (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	0.0	10231.4	1037.3	282.8	238.0	-	
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου (ΕΓΕΔ)									
Μέσο επιτόκιο ΕΓΕΔ 26 εβδομάδων (% τελευταία δημοπρασία, τελευταία δημοπρασία έτους)	4.27 (05/02/2013)	-	4.38	4.95	4.82	0.35	5.09	4.18	
Μέσο επιτόκιο ΕΓΕΔ 13 εβδομάδων (% τελευταία δημοπρασία, τελευταία δημοπρασία έτους)	4.07 (15/01/2013)	-	4.68	4.68	4.10	0.59	4.46	4.14	

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, ΟΔΔΧ, Τράπεζα της Ελλάδος, ECOWIN, AMECO, Bloomberg, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων της Eurobank

* Μη-εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Οι ρυθμοί μεταβολής του ΑΕΠ για την περίοδο 2007-2010 συμπεριλαμβάνουν την σχετική αναθεώρηση της ΕΛΣΤΑΤ.

**Τα στοιχεία εισαγωγών-εξαγωγών της ΕΛΣΤΑΤ. Υπόκεινται σε συχνές αναθεωρήσεις.

***Για το ΑΕΠ το 2012 σε τιμές αγοράς χρησιμοποιήθηκε η εκτίμηση του ΜΠΔΣ 2013-16 (€ 194.0 δισ.). Για την περίοδο 2007-2011 χρησιμοποιήθηκαν οι αντίστοιχες τιμές της AMECO.

****Οι τιμές των μετοχικών δεκτών, των ομολόγων και του BDI έληφθησαν στις

18/2/2013

† Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Συμμετοχής του Ιδιωτικού Τομέα στην Ανταλλαγή Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (PSI) η ανταλλαγή των παλαιών ομολόγων με τα νέα έγινε στις 12/03/2012.

Ομάδα Οικονομικών Μελετών

Επιμελητής, καθηγητής Γκίκας Χαρδούβελης
Οικονομικός Σύμβουλος Ομίλου Eurobank & Επικεφαλής
Οικονομικών Ερευνών

Διεύθυνση Τρέχουσας Οικονομικής Ανάλυσης

Πλάτων Μονοκρούσος: Επικεφαλής Διεύθυνσης
Παρασκευή Πετροπούλου: Αναλυτής Αγορών G10
Γαλάτεια Φωκά: Αναλυτής Αναδυόμενων Αγορών

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών & Προβλέψεων

Τάσος Αναστασάτος: Ανώτερος Οικονομολόγος
Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος
Βασίλης Ζάρκος: Οικονομικός Αναλυτής
Στέλλα Κανελλοπούλου: Ερευνητής Οικονομολόγος
Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής
Μαρία Πρανδέκα: Οικονομικός Αναλυτής
Θεοδόσιος Σαμπανιώτης: Οικονομικός Αναλυτής
Θεόδωρος Σταματίου: Ερευνητής Οικονομολόγος

Eurobank Εργασίας Α.Ε., Λ.Αμαλίας 20 & Σουρή 5, 10557 Αθήνα, τηλ +30.210.333.7365, fax: +30.210.333.7687, e-mail: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο
<http://www.eurobank.gr/research>

- **New Europe:** Μηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες μακροοικονομικές εξελίξεις στις αγορές της Νέας Ευρώπης
- **Οικονομία & Αγορές:** Μηνιαία επιθεώρηση ανάλυσης και έρευνας θεμάτων που σχετίζονται με την ελληνική και τη διεθνή οικονομία
- **Global Economic & Market Outlook:** Τριμηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες εξελίξεις στην παγκόσμια αγορά και τις προοπτικές τους

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: <http://twitter.com/Eurobank>

